

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szabó Róbert ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Róbert ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Berky Éva jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Közép-Dunántúli Regionális Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság által 2010. március 31. napján hozott 8.K.22.060/2009/10. számú ítélet ellen a felperes által 13. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság 8.K.22.060/2009/10. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 143.200 (száznegyvenháromezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az adóhatóság a felperesnél 2004-2007. évekre valamennyi adónemre kiterjedő ellenőrzést végzett. A revízió eredményeként hozott határozatában a felperes javára 6.131.000 Ft, terhére 7.782.000 Ft adókülönbözetet állapított meg, amelyből 7.571.000 Ft-ot adóhiánynak minősített, kötelezte adóbírság megfizetésére, késedelmi pótlékot számított fel, és az adózással összefüggő kötelezettség elmulasztása miatt 516.000 Ft mulasztási bírságot szabott ki.

A felperes fellebbezése alapján eljáró alperes a 2899391678 számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának az elsőfokú határozat 2.5., 2.7-2.8., 2.9., 2.10., 3.3. pontjaival kapcsolatos érdemi döntéseket vitatta, és e körben kérte az adóhatósági határozatok megváltoztatását, fizetési kötelezettségének törlését.

A megyei bíróság jogerős ítéletében a felperes keresetét teljes körűen elutasította, kötelezte perköltség és kereseti illeték megfizetésére.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte annak hatályon kívül helyezését, kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát a jogerős ítélet II. és III. pontját, azaz az elsőfokú adóhatósági határozat 2.9., és 2.10. pontjait érintő alperesi döntések tekintetében.

A felülvizsgálati kérelem által vitatott körben az alperes határozata a következőket tartalmazza:

A felperes 2003. október 15-én részvény adásvételi szerződést kötött egy magánszeméllyel. A megállapodás értelmében a felperes tulajdonát képezte azRt. (továbbiakban: Rt.) által kibocsátott, összesen 18.400.000 Ft névértékű részvénycsomag, amit 12.880.000 Ft-ért értékesített a magánszemély részére, aki kötelezettséget vállalt arra, hogy a vételárat 2003. december 31. napjáig megfizeti. A magánszemély a vételárat nem egyenlítette ki a szerződésben meghatározott időpontig, ezt a felperes könyveiben egyéb követeléseik között tartotta nyilván. A vételár megfizetésére 2005. májusában került sor. Az Rt. részvénykönyvébe a magánszemély az adásvételi szerződéssel egyidejűleg részvényesként bejegyzésre került.

Az alperesnek az volt a jogi álláspontja, hogy a magánszemély a felperes vagyona terhére vált az Rt. részvényesévé, és a nélkül élt részvényesi jogaival, hogy az ellenértéket a felperesnek megfizette volna, a részvényvásárlást a szerződésben meghatározott teljesítési időn túl a felperes finanszírozta. A magánszemélyt a felperes az által juttatta jövedelemhez, hogy nem kellett kamatfizetéssel járó hitelt igénybe vennie, ezért esetében a kamatkedvezményből származó jövedelem állapítható meg a 2004. január 1-től fennálló követelés kamata tekintetében, ami után a felperes terhére 1. 179. 000 Ft személyi jövedelemadó (a továbbiakban: szja,) és 295. 000 Ft egészségügyi hozzájárulás (a továbbiakban: eho.) fizetési kötelezettséget írt elő. Az alperes e körben érdemi döntését a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja.tv.) 72.§ (1), (4) és (8) bekezdéseiben, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 1.§ (7) bekezdésében, 178.§ 18.) pontjában foglaltakra alapította. (elsőfokú határozat 2.9. pontjához kapcsolódó alperesi érdemi döntés)

A felperes 2005. évben 935.000 Ft, 2006. évben 1.796.000 Ft, 2007. évben 390.000 Ft összeget számolt el a (továbbiakban: Pénztár) befizetések 5591 számú főkönyvi számláján költségként. Ennek alapja a Pénztárral 2005. február 22-én kötött megállapodás volt a pénztártag alkalmazottak tagdíjának, határozatlan időtartamú munkáltatói átvállalásáról. E megállapodás értelmében a munkáltató

kötelezettséget vállalt arra, hogy a pénztártag alkalmazottai tagdíját rendszeresen, egységesen, határozatlan időtartamra átvállalja, amit havonta a tárgyhónapot követő hónap 15. napjáig a Pénztár számlájára átutal. A munkáltatói tagdíj hozzájárulás összege a vizsgált években tagonként és havonta nem haladta meg a minimálbér összegét, ezt a felperes a munkavállalók jövedelmének kiszámításakor nem vette figyelembe, adó és járulékfizetési kötelezettséget a kifizetett összegek után nem teljesített. Az alperes a pénztártag alkalmazottaknak történt kifizetéseket munkabérnek minősítette és utána összesen 1.052.000 Ft adókülönbözetet állapított meg, amely levonásának elmulasztása miatt mulasztási bírságot szabott ki, a költségként elszámolt összeget és a Pénztár által a tagok részére kifizetett összegek különbözetét pedig pénzeszköz átadásnak tekintette. Megállapította továbbá a magánszemélyeket terhelő adókülönbözeteket szja, eho, munkavállalói járulék és nyugdíjjárulék adónemben, mivel ezen adókülönbözetek a munkáltatónál képeznek bírság és késedelmi pótlék alapot. Az alperes e körben érdemi döntését az Art. 1.§ (7) bekezdésére, 2.§ (1) bekezdésére, 172.§ (14) bekezdésére, az Szja.tv. 1.§ (4) és (5) bekezdéseire, 1.sz. melléklet 6. pontjára, az Önkéntes Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény (továbbiakban: Öpt.) 2.§ (2) bekezdés a) pontjára alapította (elsőfokú határozat 2.10. pontjához kapcsolódó alperesi érdemi döntés)

A megyei bíróság jogerős ítéletében azt állapította meg, hogy az alperes jogszerűen minősítette 2004. január 1-től fennálló követelés kamatát a vevő magánszemély kamatkedvezményből származó jövedelmének, és ez után az szja, eho hozzájárulás fizetési kötelezettséget törvényesen írta elő (jogerős ítélet II. pontja). A megyei bíróság arra mutatott rá, hogy a pénztártagok olyan szolgáltatásban részesültek, melyben mindegyikük kizárólag a saját maga által igénybe vett szolgáltatást finanszírozta, nem alkottak kockázat-közösséget, ezért a jogalkotó által preferált cél, az öngondoskodás, a kockázatviselés, a kölcsönösség és a szolidaritás elve szerinti szolgáltatás nem valósult meg. A felperes által a tagok helyett Pénztárba befizetett összeget a működési költséget levonva teljesítette a Pénztár, a tagdíj átutalást követő 90 nap elteltével azt a munkavállalók részére kifizette, és ez az összeg megegyezett a felperes által névre szólóan teljesített befizetések összegével. A pénztártag alkalmazottak néhány esetet kivéve folyamatosan havonta kérték a támogatás kifizetését. Ezek az ügyletek nem feleltek meg a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének, kockázatviselés nem volt, az szja kedvezmény törvényi céljának megvalósulását a felperes nem bizonyította. A felperes által a Pénztár közbeiktatásával alkalmazottak részére nyújtott kifizetések munkaviszonyból származó nem rendszeres jövedelemnek minősülnek, és az alperes e körben is jogszerű döntést hozott. (jogerős ítélet III. pontja).

A felperes felülvizsgálati kérelmében azzal érvelt, hogy az alperes és a megyei bíróság tévesen hagyta figyelmen kívül a felek szerződésbe foglalt valós szándékát, amely kizárólag a részvény átruházásra és nem kölcsönnyújtásra irányult. Hangsúlyozta, hogy nem tanúsított tevőleges magatartással kölcsönnyújtást, a kamat felszámításának hiánya nem lehet jövedelem forrása. Az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény (továbbiakban: Áfa.tv.) 6. és 8.§-a, a Ptk. 94.§ (1), (2) bekezdése értelmében értékesítése szolgáltatásnak minősül, amiből eredő ellenkövetelés a „követelések áruszállításból és szolgáltatásból” kategóriába tartozik, amit az Szja.tv. 72.§ (4) bekezdés a) pontja értelmében a jövedelem megállapításánál nem kell figyelembe venni. Előadta továbbá, hogy a Pénztár gyakorlata, és szolgáltatásai megfeleltek az Öpt. rendelkezéseinek és az abban lefektetett alapelveknek. Hangsúlyozta, hogy a Pénztár rendelkezett a PSZÁF működési engedélyével, amely nem tapasztalt jogsértést, és a Pénztár működésének esetleges szabálytalanságai rajta kívül álló okokból álltak elő. Az öngondoskodás jelent meg a Pénztár egyéni számla szolgáltatásaiban, amelyeket az Öpt. 2.§ (2) bekezdés d) pontja határozott meg. Az volt a jogi álláspontja, hogy az alperes és a megyei bíróság téves jogértelmezéssel és jogalkalmazással hozta meg határozatát.

Az alperes ellenkérelmében - a határozatában foglaltakat fenntartva- a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott részének hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Art. 1.§ (7) bekezdése értelmében a szerződést, ügyletet és más hasonló cselekményeket valódi tartalmuk szerint kell minősíteni. Az érvénytelen szerződésnek, vagy más jogügyletnek az adózás szempontjából annyiban van jelentősége, amennyiben a gazdasági eredménye kimutatható.

A Legfelsőbb Bíróság osztja a megyei bíróság és jogi álláspontját a tekintetben, hogy az alperes az Art. 1.§ (7) bekezdése alapján helytállóan minősítette a felperes és a magánszemély közötti jogviszonyt tekintettel annak gazdasági eredményére, azaz arra, hogy magánszemély a nélkül élt részvényesi jogaival, hogy az ellenértéket a felperesnek megfizette volna, és részvény vásárlását a szerződésben meghatározott teljesítési időn túl a felperes finanszírozta. A felperes az által juttatta a magánszemélyt jövedelemhez, hogy nem a magánszemélynek kellett kamatfizetéssel járó hitelt igénybe vennie, a magánszemély a felperes vagyona terhére vált részvényessé. A részvények árát a felperes nem vitásan külön erre irányuló kérelem nélkül hitelezte meg a magánszemély részére. A felperes és a magánszemély között azonban ténylegesen

egy olyan jogviszony jött létre, amelyben a magánszemély kamatjövedelemhez jutott annak révén, hogy a vételárat nem a piaci kamatnak megfelelő hitel segítségével kellett megfizetnie. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a magánszeméllyel szembeni követelést „áruszállításból és szolgáltatásból származó követelések között kell kimutatni, mivel azt maga is az egyéb követelések között tartotta nyilván a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény vizsgált időszakban hatályos 29.§ (8) bekezdésének megfelelően. Amennyiben vevői követelésnek tekintette volna a magánszemély tartozását, késedelmi kamatot kellett volna felszámítania utána és intézkednie kellett volna a tartozás behajtása iránt is. Az alperes és a megyei bíróság kamatkedvezményből származó jövedelem minősítése megfelel az Szja.tv. 72.§ (1) bekezdésében foglaltaknak. E törvényhely értelmében ugyanis a kifizető által kamatmentesen, vagy a jegybanki alapkamatnál alacsonyabb kamat mellett nyújtott hitel, kölcsön kamatának a jegybanki alapkamathoz viszonyított különbözete (kamatkülönbözet) a magánszemély olyan bevétele, amelynek egésze jövedelem.

A megyei bíróság törvényesen állapította meg azt is, hogy az Szja.tv. 72.§-hoz kapcsolódóan, figyelemmel az Art. 1.§ (7) bekezdéseire és a 178.§ 18.) pontjára is, a felperest kifizetőnek kell tekinteni.

Az adóhatóságnak joga, egyben kötelessége az Art. 1.§ (7) bekezdésének, továbbá 2.§ (1) bekezdésének alkalmazása. Az adóhatóság ezért törvényesen végezte el a Pénztárral kötött ügyletek, szolgáltatások vizsgálatát annak eldöntése és tisztázása érdekében, hogy az adókedvezményt céljának, rendeltetésének, a törvényi szabályozásnak megfelelően vették-e igénybe vagy sem. Iratszerűen került megállapításra az, hogy a felperes által fizetett tagdíj-átutalást követő 90 nap elteltével a munkavállalók részére olyan összegű kifizetés történt a Pénztár részéről, amelynek megegyezett a felperes által névre szólóan teljesített befizetések összegével, levonva belőle a Pénztár működési költségeit, figyelembe véve az egyéni számlák hozamait. A felperesi alkalmazottak folyamatosan havonta kérték a támogatás folyósítását, amit a szolgáltatást igénylő lap nevű nyomtatvány kitöltésével szociális rászorultság vizsgálata nélkül kaptak meg, és ennek összege a munkáltatói hozzájárulás mértékétől függött. A rendelkezésre álló adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a tagok olyan szolgáltatásban részesültek, amelyben mindegyikük kizárólag a saját maga által igénybe vehető szolgáltatást finanszírozta közösségi kockázatvállalás nélkül. A Pénztár az egyéni számlák finanszírozásával nyújtott szolgáltatások esetén, a szolgáltatásra igénybe vehető összeg befizetéstől, azon belül is az egyéni számla egyéni részre jutó összegtől függő maximálásával nem biztosította a szolidaritási elv érvényesülését. A felperes ismerte a támogatás és igénylés rendjét, azt, hogy a munkáltatói hozzájárulás összegéből a munkavállalók meghatározott összegű,

rendszeres kifizetésben részesülnek. A megyei bíróság az iratszerűen megállapított tényállás alapján helytállóan vonta le azt a ténybeli és jogkövetkeztetést, hogy a jogszabály által preferált cél, az öngondoskodás illetve kockázatviselés éppúgy nem valósult meg, mint a kölcsönösség, szolidaritás elve szerinti szolgáltatás, nem lehet ugyanis ennek tekinteni azt, ha a pénztártag az általa befizetett, illetve munkáltató által átvállalt összeget azonnal és szinte teljes egészében igénybe veszi. A konkrét ügyletek és jogviszonyok minősítése és adójogi értékelése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a Pénztár rendelkezett-e vagy sem, működéséhez szükséges engedéllyel, mint ahogy annak sem, hogy a Pénztár mikor került törlésre a nyilvántartásból. A megyei bíróság az Öpt. 2.§ (2) bekezdés a) pontjában, az Szja.tv. 1.§ (4) és (5) bekezdéseiben, az Art. 1.§ (7) bekezdésében, 2.§ (1) bekezdésében, az Szja.tv. 1. számú melléklet 6. pontjára figyelemmel e körben is megalapozott és törvényes döntést hozott. Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a perbelivel egyező tényállású és jogi megítélésű más ügyekben is ugyanilyen tartalmú döntéseket hozott (Kfv. I. 35.066/2005/5., Kfv.I.35.336/2005/6., Kfv. I. 35. 224/2005/6., Kfv. I. 35. 111/2004/5 ...stb.)

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes felperes a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati perköltség megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó ítéleti rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50.§ (1) bekezdésében és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul.

Budapest, 2010. november 18.

**Dr. Lomnici Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró,
Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró**